

Natur- och upplevelsevärden idag

- Myrmarksmiljö runt Tacktorpssjöns vattenspegel
- Äldre tallskogsmiljö med bär och svamp
- Gläntor med gräs- och ängsmiljöer
- Blandskogsmiljöer
- Kuperade åsar
- Rikt fågelliv vid vattnet och i skogen

Illustration av spång ut över myrmarken med vy ut mot Tacktorpssjöns vattenspegel.
Juho Riikonen 2018

Tacktorpssjöns rekreatjonsområde

Bakgrund

Några kilometer utanför Eskilstunas tätort ligger Tacktorpssjön omgiven av kuperad tall- och blandskog i närheten av bostadsområdena Borsökna, Berga och Mesta. Platsen runt den lilla myromgärdade sjön är uppskattad av de boende i närområdet och både anlagda och spontant uppkomna stigar finns i delar av naturområdet idag. Betydelsen av naturområdet kommer öka i takt med att Eskilstuna kommun växer med ett ökat behov av rekreation för fler. Framförallt ny och planerad utbyggnad av bostäder kring Borsökna och Mesta gör att naturområdet behöver utvecklas med rekreativa kvalitéer, tåla ett högre besöksstryck och erbjuda tillgänglighet för fler.

Eskilstuna kommun vill framförallt stärka tillgången till friluftsliv för bostadsområdena Borsökna, Berga och Mesta. Idag saknas möjlighet att på ett enkelt och torrskott sätt ta sig runt Tacktorpssjön. De naturliga förutsättningarna på platsen, med kuperad eller mer svårtillgänglig terräng och stigar gör också att det inte är alla som kan njuta av området idag. Genom att göra en rundsling runt sjön, utveckla de rekreativa kvalitéerna och tillgängliggöra området för fler vill kommunen att området ska kunna bidra till kommunens friluftsliv. Tacktorpssjöns naturområde har också stor potential att bli ett värdefullt och unikt utflyktsmål för hela kommunen med sin speciella, lite magiska myrmarkslikande miljö och omgivande skiftande skogsmiljöer.

Syfte

Detta PM ska vara ett stöd för kommunens ställningstagande kring utformning och omfattning av utvecklingen av Tacktorpssjöns naturområde och ligga till grund för kommande genomförande. Här presenteras placering och utformning av en rundslinga runt sjön, vilka delar som får ökad tillgänglighet och förslag som ökar upplevelsen av platsen och dess naturvärden. Som stöd finns även en grov kalkyl för de föreslagna åtgärderna.

Utvecklingsförslag

Tacktorpssjöns naturområdet innehåller stora naturvärden och upplevelsevärden idag. Utvecklingsförslagen baseras på att lyfta fram dessa värden, lägga till målpunkter och funktioner som kan locka fler besökare, göra området tillgängligt för fler och skapa möjligheten att ta sig runt hela sjön.

Ny huvudentré

Naturområdets nya huvudentén kommer spela en avgörande roll för att locka och tillgängliggöra området för fler besökare. Huvudentén ska väkorna och locka besök från hela kommunen och möjliggöra för barngrupper och skolklasser att ta sig hit. Entrén är också en förutsättning för att tillgängliggöra området för personer med olika typer av funktionsedsättning. Föreslagen placeringen av entrén har en nära koppling till anslutande huvudvägar, för att lätt hitta till platsen och för att undvika att närområdets villagator får ökad trafik. Placeringen är också vald utifrån områdets topografi. Där detta är en av få platser där entrén höjdmässigt kan få en tillgänglighetsanpassad anslutande stig in till Tacktorpssjön på ett rimligt sätt.

Funktioner/utbud: Parkeringsplatser, hk-parkeringsplatser, angöring för buss (om möjligt), informationsskylt, sittplats, papperskorg.
Material: Parkeringsyta av grus. Markering av parkeringsplatserna i naturmaterial.
Skötsel: Viktigt att huvudentén upplevs välskött och att grusytorna hålls plana för tillgänglighet.

Spångbro över dike

Över utloppet till diket anläggs en enklare spångbro i trä. Här är det tidvis högre vat-

tenstånd. Spångbron utförs med långsgående plank, ca 0,8 m bred och 10m lång, med pålade stolpar och trämaterial i ek.

Plankspång genom våtmarksskog

Geonm den snåriga våtmarksskogen röjs väg för en enklare plankspång som anpassas till terrängen med en dragning mellan befintliga träd. Plankspången utförs med långsgående plank, ca 0,6 m bred och 130 m lång, med plank och regler i ek.

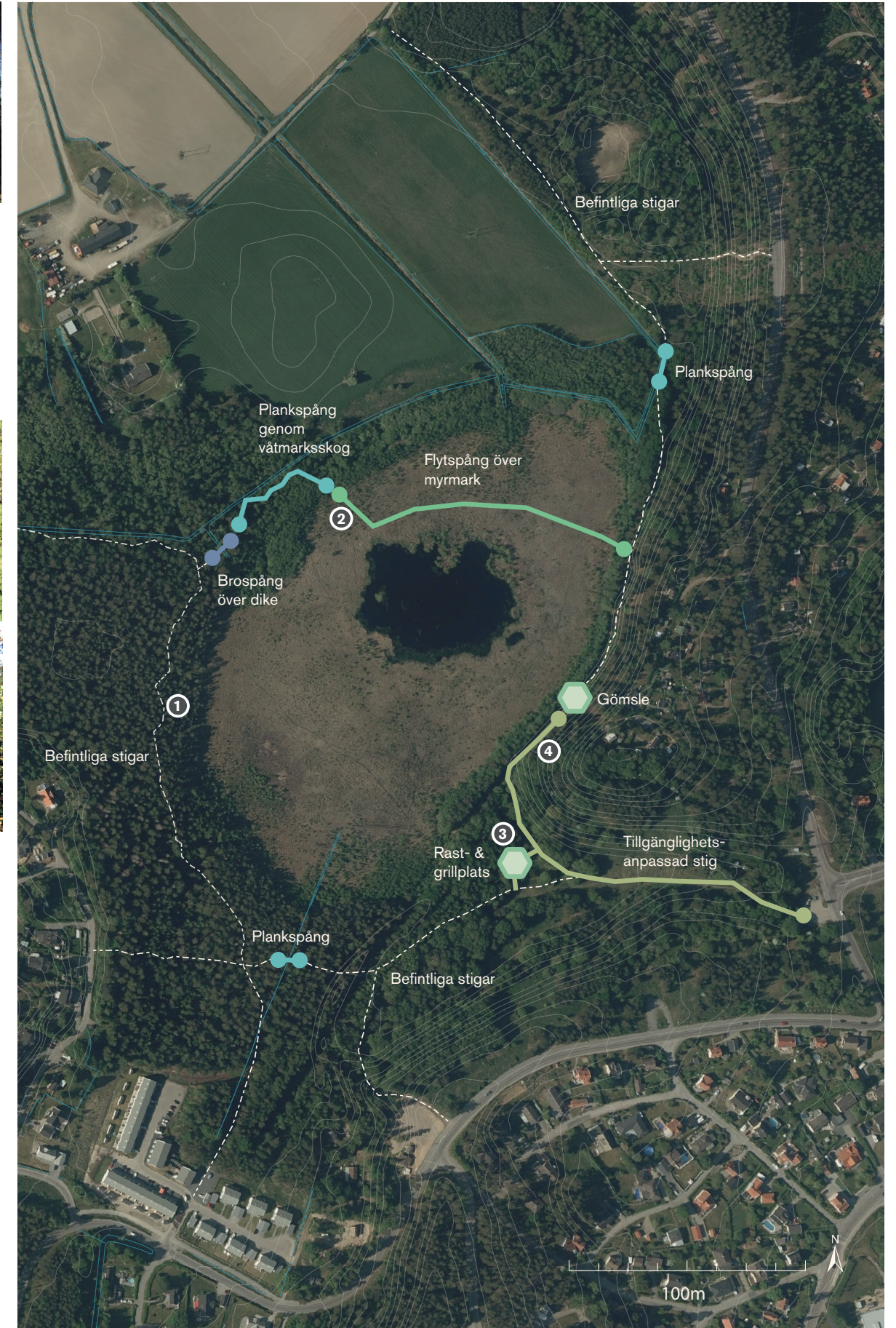
Flytspång över myrmark

Över den öppna myrmarken anläggs en enklare flytspång med långsgående plank. Flytspången utförs ca 0,6 m bred och 260 m lång, med plank och regler i ek.

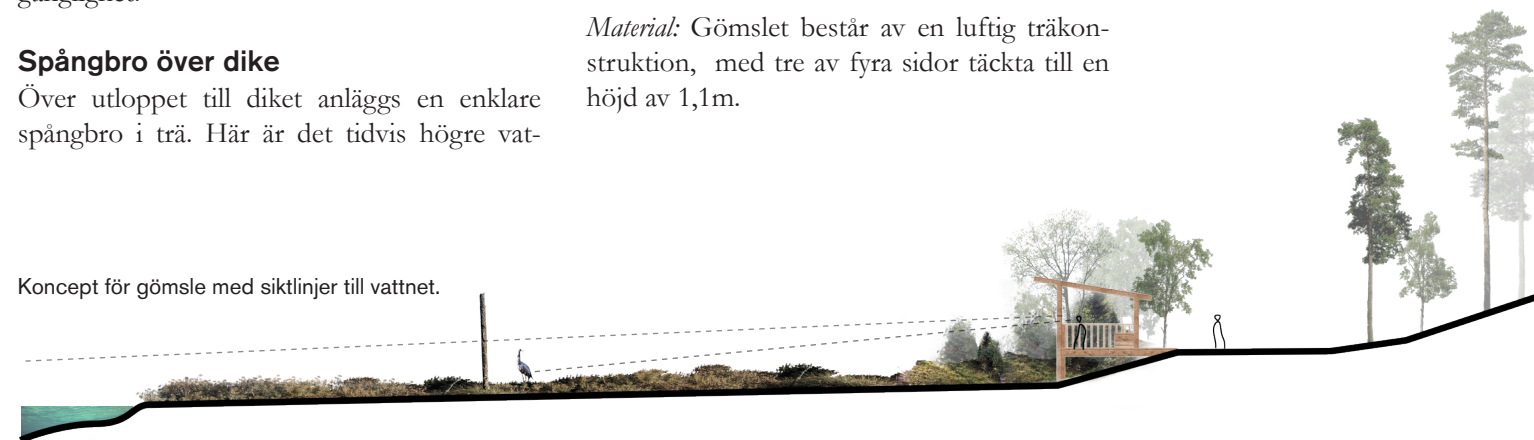
Gömsle

Som en av målpunkterna utmed slingan fungerar Gömslet både som rastplats och för fågelskådning. Inbäddad i vegetationen kring myrmarken finns här en vacker vy ut över den öppna gläntan runt sjön. Glömslet är placerat där det finns bäst kontakt med vattenspegeln och utmed den del av slingan som har högre grad av tillgänglighet. Hit kan alla ta sig, med barnvagn, rullstol eller rullator. Gömslet föreslås byggas som en "balkong" ut över befintlig slänt. Med tak över delar av platån finns väderskydd över sittplatser och informationsskylt. På så sätt blir både fikautflykten och fågelskådningen mer attraktiv över hela året.

Material: Gömslet består av en luftig träkonstruktion, med tre av fyra sidor täckta till en höjd av 1,1m.

Koncept för gömsle med siktlinjer till vattnet.

Rastplats

I en av naturområdets öppnare delar, ca 200m från huvudentren, placeras en större rastplats. I den ljusa glänta finns gott om plats för större sällskap eller barngrupper som vill pausa under sitt besök i naturområdet. På rastplatsen finns möjlighet att grilla eller slå sig ner på enklare sittstockar eller vid ett tillgänglighetsanpassat bänkbord som fungerar för alla åldrar.

Funktioner/utbud: Eldstad, sittplatser, papperskorg. Tillgängligt markmaterial.

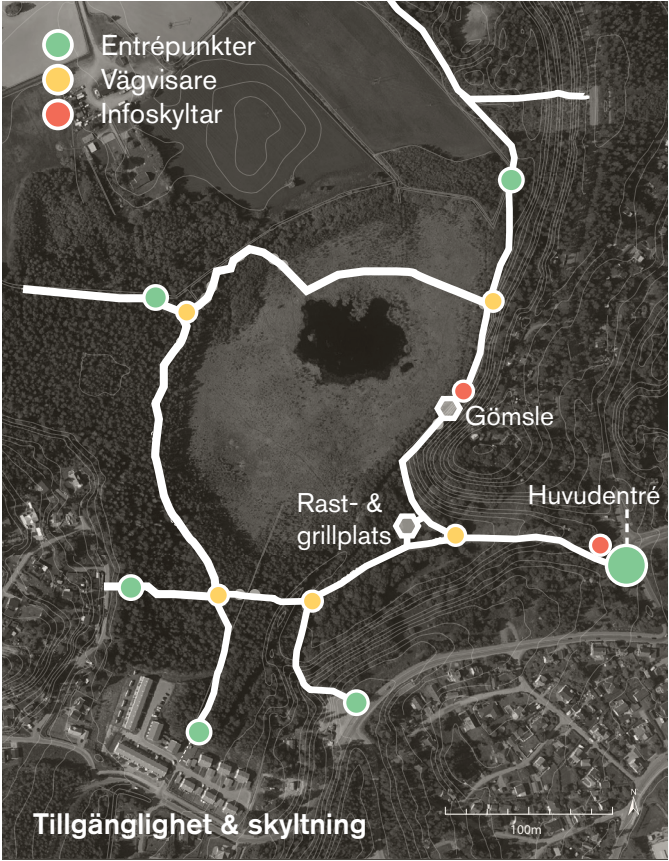
Material: Rastplatsen består av en grusad plan yta med gott om svängrum runt grill och sittplatser. Murad eldstad i sten. Grövre trästammar som sittstockar och ett bänkbord i trä.
Skötsel: Långgräsytorna runt om rastplatsen kan utvecklas till artrikare ängsytor genom årlig slåtter med uppsamling.

Skyltning

Information om området, naturvärden och en orienteringsskarta där stigar och målpunkter framgår är viktig information att kunna ta del av vid naturområdets huvudentré. Som komplement till huvudentrés informationsskylt föreslås skylt i Gömslet. Här kan förslagsvis de fågelarter som går att se i området presenteras.
För att öka orienterbarheten i området märks slingan runt sjön upp med ledvisare vid alla platser där anslutande stigar möter slingan

Grov kostnadsuppskattning

• Gömsle 1st	xxx kr
• Rastplats inkl grusyta, eldstad, sittstockar	55 000 kr
• Bänkar, papperskorgar	50 000 kr
• Spångbro 10m	xxx kr
• Plankspång 130 m	xxx kr
• Flytspång 260 m	xxx kr
• Tillgänglig stig 400 m	xxx kr
• Förstärkning av befintlig stig inkl 2 kortare spångsektioner	xxx kr
• Informationsskylt, entre och vid Gömsle, och vägvisare utmed slingan	50 000 kr
• Røjningar, utmed stig och för ökad visuell kontakt med sjön	60 000 kr

Tillgänglighet

Att tillgängliggöra naturområdet kan göras på flera olika sätt och omfattning. Olika typer av funktionsnedsättningar ställer olika krav på utformning. Platsens naturliga förutsättningar påverkar också vilka anpassningar som är rimliga och genomförbara.

Både val av åtgärder och omfattning blir en avvägning mellan genomförbarhet, budget och önskad nivå. Förslagen utveckling av naturområdet baseras på följande huvudmål och utgår från områdets topografiska förutsättningar.

- En huvudentré som gör det möjligt för personer med nedsatt rörelseförmåga att ta sig till och in i naturområdet
- En tillgänglig gångstig från huvudentrén till de två viktigaste målpunkterna Gömsle och rastplats
- Möjlighet för personer med nedsatt rörelseförmåga att se Tacktorpssjön från Gömslet, där väderskydd och sittplatser finns.
- Att sittplatser och ytor vid huvudentrén, rastplats och Gömsle ska fungera bra för besökare med nedsatt rörelseförmåga.
- Informationsskylt med karta samt vägvisare utmed slingan runt sjön som underlättar för personer med nedsatt orienteringsförmåga.

Røjning

För att framhäva de olika platserna och kontakten med gläntan och Tacktorpssjöns vattenspiegel görs punktvisa större och mindre røjningsinsatser.

- 1 Røjning för att skapa sikt ut över myrmarksgläntan så att besökaren ser upplever detta från befintlig anslutande stig från norr.
- 2 Punktvis røjning utmed myrmarkens östra vegetationsgräns. Sikt ut över sjön skapas genom røjning av yngre träd och buskvegetation invid utvalda äldre karaktärsträd som sparas.
- 3 Røjning av gran och yngre vegetation för att skapa sikt och kontakt ner till myrmarksgläntan från rastplatsen.
- 4 Røjning för ökad framkomlighet utmed befintlig stig.
- 5 Røjning av yngre björk och tallvegetation på myrmarken för att skapa vy ut över vattenspegeln från stigen.

: EKOLOGI
GRUPPEN

Beställning: Xxxxx
Framställt av: Ekologigruppen AB
www.ekologigruppen.se
Telefon: 08-525 201 00
Slutversion: xxxx-xx-xx
Uppdragsansvarig: Xxxxx
Medverkande: Xxxxx
Foton: Om inget annat anges: Xxxxx
Illustrationer och kartor: Ekologigruppen AB
Internt projektnummer: xxx
Bild på framsidan från Xxx